

Гержик Н.М.
Студентка СВО магістр,
спеціальність 014.05 Середня
(Біологія та здоров'я людини)

Гончар Д.
Студентка СВО магістр,
спеціальність 014.05 Середня
(Біологія та здоров'я людини)
керівник – к.п.н., доц. Л.О.Нікітченко

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Нова українська школа приділяє значну увагу розвитку системи предметних компетентностей. Важливо не стільки вивчити предмет, скільки здобути навички, дотичні до дисципліни. Сучасні учні мають не просто вміти засвоювати знання за допомогою вчителя, а навчитися моделювати процеси, явища, вміти аналізувати та систематизувати, творчо та критично мислити.

Уперше уявлення про активність як діяльність не тільки зовнішнього предметного світу, а й щодо внутрішніх психічних процесів людини зародилися в елліністичний період античної філософії. У період Відродження активність суб'єкта полягала не в накладанні на рух апіорних знань, а у можливості впливу на нього з боку чуттєвих мотивів, прагнень людини. Джерелом творчої активності виступають потяг до навчання. На думку А. Адлера люди володіють творчою силою, яка дає їм можливість бути творцями свого життя.

У психології творча активність розглядається насамперед у зв'язку з поняттями „діяльність” і „поведінка”. Активність – важлива характеристика діяльності і часто трактується як її синонім. Тому деякі вчені фактично ототожнюють активність з діяльністю саме тому, на нашу думку, на уроках біології під час виконання проєктної роботи в учнів як найкраще формуються творчі навички відповідно і їх творча активність.

Творча активність особистості виявляється на різних рівнях: фізичному, ментальному у психічному (відчуття і ставлення). Творча Активність може виникати в учнів усвідомлено або несвідомлено. Метою

будь-якої творчої активності є певна діяльність. У нашому дослідженні під діяльністю ми розуміємо виконання проєктів на уроках біології та в позаурочний час [2].

Вчені досліджували проблему стимулювання творчої активності як умову ефективності і підвищення якості навчально-виховного процесу. Результати дослідження показали, що формування особистості в навчальному процесі відбувається в активній творчій діяльності і спілкуванні. Ефект впливу творчої діяльності на особистість сприяє позитивному ставленню учня до навчального процесу, до систематичного пізнання ним змісту знань, до оволодіння вміннями пізнавати.

Творча активність як складне й багатогранне поняття може бути досліджене через аналіз усіх його аспектів. Оскільки проєктне навчання навчання – це активність, яка відбувається в межах учнівських груп, культури та минулого досвіду, через проєктне навчання учні мають можливість використовувати не лише знання з навчальних дисциплін, а й вчитися вести перемовини, ухвалювати спільні рішення, нести відповідальність відповідно до ролі в навчальній команді й разом інтерпретувати результати своєї діяльності [3].

Проєктна діяльність учнів – спільна учбово-пізнавальна, творча або ігрова діяльність учнів, що має загальну мету, погоджені методи, способи діяльності, спрямована на досягнення загального результату діяльності та розвитку творчої активності учнів. Неодмінною умовою проєктної діяльності є наявність заздалегідь вироблених понять про кінцевий продукт діяльності, етапів проєктування (вироблення концепції, визначення цілей і завдань проєкту, доступних і оптимальних ресурсів діяльності, створення плану реалізації проєкту) і реалізації. Проєктна діяльність має характерні для будь-якого типу діяльності атрибути - насамперед культура діяльності, обумовленої традиціями, цінностями, нормами, зразками. Головна її цінність – здійснення самостійної роботи. Всі засоби підлеглі досягненню результату і їхня типологія мають другорядне значення. Природно, на різних етапах

проектів необхідно вирішувати дослідницькі завдання, інакше проект відривається від життя й стає нереальним. Але дослідження тут виконує чисто обслуговуючі функції [3].

Тематика проектів має стосуватися якогось теоретичного питання шкільної програми з біології з метою поглиблення знань учнів з цього питання. Найчастіше, теми проектів відносяться до якогось питання, актуального для практичного життя і разом з тим, вимагають залучення знань учнів не з одного предмету, а з різних областей, творчого мислення. Таким чином і досягається інтеграція знань.

Отже проектна діяльність учнів спрямована на формування творчої активності учнів оскільки учні самостійно мають поставити проблему, зробити збір і обробку інформації, провести експеримент, проаналізувати отримані результати дослідження. Проектні технології навчання сприяють розвитку творчих здібностей і критичного мислення учнів, об'єднують знання, отримані в ході навчального процесу і долучає до конкретних життєво важливих проблем, підвищують мотивацію учнів до вивчення біології та до навчання в цілому, вдосконалюють комунікативні навички учнів.

Список використаних джерел

1. Запісочна Л. Засоби розвитку творчості дитини // Біологія. Шкільний світ. 2012. № 5 (689). С. 23–25.
2. К.Л.Калішня, вчитель ЗНЗ №134 м. Києва. «Метод проектів як засіб формування у молоді етики спілкування з природою.» Матеріали Всеукраїнської науково-пошукової конференції «Теорія і практика розвитку ключових компетенцій учнів 12-річної школи» Секція «Інформаційні компетенції, їх місце і роль у формуванні в учнів критичного дивергентного мислення» К.; 2008.
3. Компетентісні засади змісту освіти в 11-річній школі. Матеріали Всеукраїнської науково – практичної конференції 28 – 29 березня 2013 року. К.: 2013